

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเหล่าดอกไม้ จังหวัดมหาสารคาม

The Development of Child Development Centers according to the Performance Standards of
Local Administrative Organizations in Laodokmai Child Center Mahasarakham Province.

อรชนก เพียรคำ

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรวิทย์ จินดาพล

อาจารย์ที่ปรึกษา

worawit.ch@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเหล่าดอกไม้ จังหวัดมหาสารคาม และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีขอบเขตเนื้อหา 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้นำชุมชน และพนักงานท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลเหล่าดอกไม้ อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2559 จำนวน 103 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว T-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเหล่าดอกไม้ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก (4.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเป็นไปตามลำดับ ได้แก่ ด้านบุคลากร (4.43) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (4.32) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร (4.24) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย (4.17) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย(4.14) และด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน (4.10)

แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเหล่าดอกไม้ จังหวัดมหาสารคาม ควรมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ในประเด็นต่อไปนี้ 1) มีการประสานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ รับทราบ 2) ควรมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 3) ชุมชนให้

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง 4) มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น การให้ข้อมูลข่าวสารด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน 5) จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงาน ทิศทาง แนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำให้เกิดความร่วมมือและการสนับสนุนจากชุมชน

คำสำคัญ : การพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The purposes of the research were 1) to study the management of Child Development Centers according to the performance Standards of Local Administrative Organizations in Laodokmai Child Center, Mahasarakham Province. 2) to study the management of the Child Development Center in 6 aspects of the Standards : 1) management of the Child Development Center ; 2) personnel ; 3) building, environment, and Safety ; 4) academic activities in the curricular ; 5) participation and support from all sectors and 6) the network promotion, early childhood development. The population included 103 Participants : teachers, parents, Board from the Child Development Centers, community leaders, and local staff in the laodokmai sub – district administration Organization. Using sampling techniques. The data was analyzed by Computer Software. The Statistics used were percentage, mean and standard deviation ; The hypothesis was tested by one – way ANOVA

The results of the study showed that the overall performance of Child Development Center of Laodokmai Mahasarakham Province, Overall, the high level (4.23) on aspects of the order such personnel (4.43) Management of Child Development Centers (4.32) and academic activities in the curriculum. (4.24) on buildings, environment and safety (4.17), the network promotion, early childhood development (4.14), and the participation and support from all sectors (4:10)

The Development of Child Development Center according to be Performance Standards of Local Administration Organization in Laodokmai Child Development Center Mahasarakham province. , Should focus on improving the participation and support from all sectors. In the following issues: 1) to coordinate and promote the implementation of the Child Development Center, the public and various agencies acknowledged 2) should be

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

knowledge-sharing activities. 3) community to support child development centers. The scholars convey local staff in child care centers continued 4) there is activity on the comments. Providing information on the participation of the community, 5) training programs to educate local residents and communities. On the operational guidelines of the Child Development Center, causing the cooperation and support of the community.

Keywords : Development , Child Development Centers , Performance Standards of Local Administrative Organizations

บทนำ

โลกในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่แพร่กระจายและเชื่อมโยงโลกให้เป็นหนึ่งเดียวด้วยวิทยาการก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ ความสำคัญของการพัฒนาประเทศและการแข่งขันระหว่างนานาชาติ ประเทศ มิได้ขึ้นอยู่กับระบบทุนทรัพยากรธรรมชาติ เครื่องจักรหรือแรงงานอีกต่อไป แต่ขึ้นอยู่กับศักยภาพและคุณภาพของคนเป็นสำคัญ การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ เพราะการพัฒนาประเทศต้องอาศัยกำลังคนเป็นสำคัญ คนที่มีคุณภาพที่ดีและสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข คนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 41 ได้บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจะต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาตาม แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) ซึ่งเน้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคนไปสู่การพัฒนา“สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” การศึกษามีบทบาทและความสำคัญยิ่งต่อวิถีชีวิตของคนและสังคมโดยเฉพาะการเตรียมคนเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นภารกิจของการศึกษาโดยตรง ขณะเดียวกันความเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงของโลกทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องกลับมาทบทวนและออกแบบการศึกษากันใหม่ การจัดการศึกษาที่ดีนั้นจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และเทคโนโลยีของสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ต่อไป (รุ่ง แก้วแดง,2543 :1)

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนับเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อันเนื่องมาจากนโยบายกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐาน และมีคุณภาพตามหลักวิชาการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่างๆ เป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วม

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ร่วมและสนับสนุนจากชุมชนทุกภาคส่วน 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาศักยภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสม (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2553 : 4)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเหล่าดอกไม้ จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้นำชุมชน และพนักงานท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลเหล่าดอกไม้ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 103 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

2. ขอบเขตตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคล จำแนกเป็น เพศ อายุ การศึกษาและอาชีพ ของประชากร

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมการปกครองส่วนท้องถิ่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเหล่าดอกไม้ จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย 1) ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนทุกภาคส่วน 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3. ขอบเขตเวลาในการวิจัย เดือน กันยายน – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559

การทบทวนวรรณกรรม

1. ความหมายของการบริหาร

สุธรรม ธรรมทัศน์ (2553 : 26-27) ได้อธิบายว่าการบริหารสถานศึกษา คือการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ และความเป็นคนดี และจะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอนการจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัยและอื่นๆ ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้รวมเรียกว่า “ภารกิจทางการบริหารการศึกษา” หรือ “งานบริหารการศึกษา”

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

มณีนรีรัตน์ พิลลาพรม (2557 : 10) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานโดยให้บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายๆ อย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความหมายของการบริหาร สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินการปฏิบัติงานของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันแต่กิจกรรมนั้นจะเป็นไปในลักษณะที่แตกต่างกัน คือมีฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจสั่งการอีกฝ่ายหนึ่งทำหน้าที่ปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งที่บุคคลในองค์การร่วมกันวางไว้ โดยมีระเบียบแบบแผน หลักปฏิบัติ มีการใช้ทรัพยากรและเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม

2. การบริหารการศึกษา

ประพันธ์ สุริหาร (2547 : 7) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง งานประจำที่ผู้บริหารสถานศึกษาหรือหัวหน้าสถานศึกษา ดำเนินการควบคุมจัดบริหารต่างๆ ซึ่งเกี่ยวพันกับกระบวนการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เกี่ยวกับสถานที่ รวมทั้งทางด้านการเงินงบประมาณ และงานด้านสัมพันธ์กับชุมชน

หวน พิณรุฬพันธ์ (2549 : 3) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา คือกิจกรรมที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ค่านิยมหรือคุณธรรม ทั้งในด้านการสังคมการเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดี และมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบแบบแผน และได้กล่าวอีกนัยหนึ่งว่า การบริหารการศึกษา คือ กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้านนับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีต่อบุคคล เพื่อให้บุคคลพัฒนาตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการบริหารการศึกษารวมได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง ความพยายามของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมกันจัดกิจกรรมทางการศึกษาและกระบวนการทางการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาหรือหน่วยงานแต่ละแห่ง และมีการดำเนินการบริหารงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษาอย่างมีระบบพร้อมทั้งมีความร่วมมือกันในการบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ โดยใช้กระบวนการต่างๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบแบบแผน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและศักยภาพ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

3. การจัดการศึกษาปฐมวัย

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

อรพรรณ รัตนวงศ์ (2551 : 9) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก ตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและพัฒนาการทางสมอง ซึ่งจะต่างไปจากการศึกษาระดับอื่นเพื่อมุ่งหวังให้เด็กได้รับการพัฒนาในทุกๆ ด้านเพื่อเป็นพื้นฐานในการที่จะก้าวเข้าสู่ระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งถือเป็นจุดสำคัญที่ควรมีการวางแผนและจัดโปรแกรมการศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก

สมศรี สายอุราช (2556 : 10) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี เพื่อเป็นการดูแลและสร้างเสริมเด็กให้มีความเต็มศักยภาพด้วยการเรียนรู้ที่ถูกต้องชัดเจน ตาม ความสามารถและความเหมาะสมกับวัยของเด็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนาไปได้อย่างเต็มที่ทุกด้าน

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความหมายของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กเล็กสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย คือ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี ซึ่งการจัดการศึกษาจะมีลักษณะที่แตกต่างกันไปเพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพ และการพัฒนาทางสมอง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กจึงต้องส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

4. มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานซึ่งมีภาระหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ส่งเสริมการศึกษา และพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา การส่งเสริมและพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทุกๆ ด้าน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและได้มาตรฐาน โดยได้แบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น,ม.ป.ป.)

1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีมาตรฐานและคุณภาพตามหลักวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือสนับสนุนของประชาชน

2) ด้านบุคลากร เป็นการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานเกี่ยวกับการสรรหา และพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ภารโรง และพนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่อื่น เป็นต้น เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีศักยภาพในการจัดการศึกษา อบรม เลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ด้วยความเหมาะสมอย่างมีคุณภาพ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย เป็นการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานเกี่ยวกับการก่อสร้างและปรับปรุงอาคาร สถานที่ และจัดภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอาคารให้มีความมั่นคง แข็งแรง ถูกสุขลักษณะ มีความเหมาะสมและปลอดภัยแก่เด็กเล็ก

4) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร เป็นการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก เพื่อให้เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดู

5) ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน เป็นการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย

6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับภาค เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานพัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานพัฒนาเด็กเล็กปฐมวัยที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานในการอบรมเลี้ยงดู

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสรุปได้ว่า เดิมที่ปี พ.ศ. 2547 กรมส่งเสริมได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ในการดำเนินงาน โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 4 ด้าน ต่อมาเพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเหมาะสม และเป็นปัจจุบัน เพื่อรองรับนวัตกรรมต่างๆ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ตามบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงได้ปรับปรุงเนื้อหามาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กเล็กปฐมวัย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า มาตรฐานดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 6 ด้าน กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานได้สะดวก และมีเกณฑ์ในการดำเนินงานสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบและเหมาะสม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเหล่าดอกไม้ จังหวัดมหาสารคาม เพื่อพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อการศึกษาสภาพการดำเนินงาน และความคิดเห็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในศูนย์พัฒนาเด็ก

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เล็กบ้านเหล่าดอกไม้ จังหวัดมหาสารคาม โดยมีกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้นำชุมชน และพนักงานท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลเหล่าดอกไม้ อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2559 จำนวน 103 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 6 ด้าน คือ 1) ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนทุกภาคส่วน 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Anova) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 103 คน เมื่อจำแนกตามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 61.2 อายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31-60 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 66.0 การศึกษาส่วนใหญ่เป็นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 อาชีพส่วนใหญ่รับจ้าง จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 27.2

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเหล่าดอกไม้ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.32	.409	มาก
2. ด้านบุคลากร	4.43	.415	มาก
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	4.17	.434	มาก
4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร	4.24	.459	มาก
5. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	4.10	.463	มาก
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.14	.598	มาก
รวม	4.23	.463	มาก

จากตาราง พบว่า ระดับสภาพการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเหล่าดอกไม้ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} =4.23)

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (\bar{X} =4.32) ด้านบุคลากร (\bar{X} =4.43) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย (\bar{X} =4.17) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร (\bar{X} =4.24) ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน (\bar{X} =4.10) และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (\bar{X} =4.14)

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้นำชุมชน และพนักงานท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลเหล่าดอกไม้ อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตาม สถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในทุกด้าน

4. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเหล่าดอกไม้ จังหวัดมหาสารคาม ควรมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน เนื่องจากผลการศึกษา พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรให้ความสำคัญในประเด็นต่อไปนี้ 1) มีการประสานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ รับทราบ 2) ควรมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 3) ชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง 4) มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น การให้ข้อมูลข่าวสารด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน 5) จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงาน ทิศทาง แนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำให้เกิดความร่วมมือและการสนับสนุนจากชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเหล่าดอกไม้ จังหวัดมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ระดับการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเหล่าดอกไม้ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภาพร กุลดา (2553:65) ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเขาคา จังหวัดหนองคาย

1.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ สนับสนุนงบประมาณอาหารกลางวันและนม อย่างสม่ำเสมอ รองลงมา สนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรเพื่อการจัด

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การศึกษา ส่วนลำดับสุดท้าย คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิราวุฒิ สีมาร์กซ์ (2553:106) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในจังหวัดเลย

1.2 ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน รองลงมา มีจำนวนครู/ผู้ดูแลเด็ก และบุคลากรสนับสนุนเพียงพอ ส่วนสุดท้าย ครู/ผู้ดูแลเด็ก มีความสามารถในการผลิตสื่อและใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาพร กุลดา (2553:68) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย

1.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ได้แก่ มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ถูกสุขลักษณะและอยู่ห่างจากแหล่งอบายมุข ฝุ่นละออง กลิ่นและเสียงที่รบกวน รองลงมา มีแสงสว่างจากธรรมชาติสม่ำเสมอทั่วทั้งห้องเอื้อต่อการจัดกิจกรรมของเด็ก ส่วนลำดับสุดท้าย มีอาคารเรียน ห้องเรียน ลานกิจกรรม สนามเด็กเล่นเป็นสัดส่วน สะอาด ปลอดภัยและเพียงพอเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นลินี นิวงษา (2556:88) ได้ศึกษาสภาพความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลรามราช อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

1.4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ 3 ลำดับแรก ได้แก่ จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รองลงมา จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางสมอง ตอบสนองความสนใจและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ส่วนลำดับสุดท้าย จัดกิจกรรมที่หลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราวุฒิ สีมาร์กซ์ (2553:110) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเลย

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง รองลงมา มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ส่วนลำดับสุดท้าย มีการประสานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ รับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นลินี นิวงษา (2556:91) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพความเป็นจริงและความ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

คาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลรามราช อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

1.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ 3 ลำดับแรก ได้แก่ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย รองลงมา สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีศักยภาพ ส่วนลำดับสุดท้าย สร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราวุฒิ สีมาร์ภักษ์ (2553:113) ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเลย

2. การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเหล่าดอกไม้ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพแตกต่างกันมีความเห็นว่าการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้นำชุมชน และพนักงานท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลเหล่าดอกไม้ อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม ได้ทราบและเข้าใจถึงสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเหล่าดอกไม้ จังหวัดมหาสารคามได้ดี จึงทำให้ไม่มีใครมีความคิดที่แตกต่าง แต่อย่างไรก็ตามทุกคนล้วนต้องการที่จะพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2) ด้านบุคลากร ควรมีการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และทิศทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงาน
- 3) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ควรมีการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกรอบศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน ตามแผนที่กำหนด
- 4) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ควรมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และมีการประเมินร่วมกับชุมชนตามระยะเวลาที่กำหนด
- 5) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มากขึ้น

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

6) ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรมีการจัดทำแผนงานปฏิทินงาน และ
 แนวทางการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2553). **มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

เขมิกา นุ่มพุ่ม. (2553). **การศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลอุดรธานี. การศึกษา
 ค้นคว้าอิสระ** ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะรัฐศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

จิราวุฒิ สีมารักษ์. (2553). **การดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการ
 ปกครองท้องถิ่นในจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์** ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
 การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ดลตรี มนทาน้อย. (2554). **ปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 อำเภอดำรงวิทยารัษฏี จังหวัดสกลนคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ** ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการ
 บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม.

นลินี นิงงษา. (2556). **สภาพความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานตาม
 มาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลรามราช อำเภอบ้านดุง**.
 การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยนครพนม

ประภาพร กุลดา. (2553). **การปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ** ปริญญาครุศาสตรมหา
 บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

มณีนีรัตน์ พิลาวรรณ. (2557). **การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
 การศึกษา** มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา. (2546). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540**. กรุงเทพฯ :
 สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.